

راگه یاندنی گشتیی ریخراوی چاودییری مافی ژنی کورد

بو عیراقیکی سینکیوله «عیلمانی» و چه سپاندنی مافه کانی ژن
له دهستوری نویی عیراقدا

دوای ئەو سەرکەوتنه بەرچاوهی که لیستی هاوپهیمانی شیعهکان له ههلبژاردنهکانی عیراق له 30 کانونی دووهما به دهستیان هینا و به بۆنه‌ی رۆژی جیهانیی ژنانهوه به پیوستییی هه‌نووکهی دهزانین که داوا بکه‌ین مافه‌کانی ژن له دهستوری نویی عیراقدا بچه‌سپینین. هه‌رچهنده هاوپهیمانی شیعه رایگه‌یاندوووه که نیازی دامه‌زراندنی ده‌وله‌تیکی ئیسلامی نیه له عیراقدا، ئیمه له ریخراوی چاودییری مافی ژنی کورد دا به پیوستی دهزانن ده‌سه‌لاتدارانی شیعه ئاگاداربکه‌ینه‌وه و داویان لیکه‌ین ریز له ماف و که‌سایه‌تی ژن بگرن. هه‌روه‌ها داوا له سەرکرده‌یه‌تی سیاسی کوردی ده‌که‌ین وه‌کو دووهم هیزی گه‌وره له عیراقدا که کارتی هاوسه‌نگی سیاسی له ده‌ستدایه، هه‌موو سه‌نگی خۆی به‌کاربه‌ینیت له دژی پیکهاتنی حکومه‌تیکی ئیسلامی له عیراقدا. دروستبوونی رژیمیکی ئیسلامی نه‌ک هه‌ر له به‌رژه‌وه‌ندی مافه‌کانی ژندا نابیت، به‌لکو دژی مافه ره‌واکانی نه‌ته‌وه‌ی کوردیش ده‌وه‌ستیت.

سەرکرده‌یه‌تی سیاسی کوردی له عیراقدا له‌سه‌ر ئاستی نیونه‌ته‌وه‌یی به سینکیوله‌ر ناسراوه و له‌ناو سه‌نگه‌ری هاوپهیمانی دژ به تیرۆریزمیش جیگای خۆی کردۆته‌وه. بۆیه باوه‌رمان به‌وه هه‌یه که ده‌سه‌لاتدارانی کوردی ده‌توانن وه‌کو هیزیکی کاریگه‌ر به‌ره‌رووی هه‌موو مه‌یل و تیاریکی ئیسلامی سیاسی بوه‌ستن و له ده‌ستوری نویی عیراقدا مافه‌کانی مرۆف بچه‌سپینن.

کورد له سالی 1991 هوه حوکمرانی خۆی و به‌شیکی گه‌وره‌ی کوردستانی عیراق ده‌کات. سهره‌پای گه‌روگرفت و هه‌ندی رووداوی ناهه‌موار، کوردستانی عیراق له ماوه‌ی چوارده سالی رابردوودا جوړیک له ئازادی و دیموکراسیه‌کی ریزه‌یی به‌خۆیه‌وه بینیه که له رۆژه‌ه‌لاتی ناوه‌راستا وه‌کو ئەزموونیکي بیوینه له قه‌له‌م ده‌ریت. له‌و ماوه‌یه‌دا ژنی کورد و به‌رگریکه‌رانی مافی مرۆف ئەو ئاووه‌ها

تاییه‌تییان قۆسته‌وه و کهوتنه خۆریکخستن و هه‌لمه‌تکرین بۆ به‌رگریکردن له مافه‌کانیان. له ماوه‌ی چوارده ساڵی رابردوودا، دهیه‌ها ریڤخراوی ژنان دامه‌زران و به‌گۆر و هیزه‌وه خه‌بات ده‌که‌ن. ژنانی کورد، سه‌ره‌پای سه‌ختی بارودۆخی سیاسی و خۆبه‌ستنه‌وه‌یان به‌ ده‌سه‌لاته‌وه، له‌م ماوه‌یه‌دا توانیویانه کۆمه‌ڵی ده‌ستکه‌وت به‌ده‌سته‌یه‌ین وه‌کو:

1. ووروژاندنی رای گشتی و هۆشیارکردنه‌وه‌ی کۆمه‌لگه له مافه‌کانیان.
2. ووروژاندنی هه‌ندی مه‌سه‌له‌ی تابوی وه‌کو کوشتن و توندوتیژی و تاوانی نامووسپه‌رستانه و وه‌ستان نژی نایه‌کسانی و ناداوه‌ری.
3. ریفۆرمکردنی یاسا به‌ لابرینی چه‌ند بره‌گه‌یه‌ک له یاسای سزا و یاسای ئه‌حوالی شه‌خسی عێراقی. هه‌رچه‌نده کاری زۆر ماوه بکریت بۆ پیاوه‌کردنی یاسا نوییه‌کان و هۆشیارکردنه‌وه‌ی کۆمه‌ل له‌م گۆرانکاریانه، به‌لام ئیمپرو له‌رووی یاساییه‌وه پیاو بۆی نیه به‌ بیانووی نامووسپه‌رسته‌یه‌وه تاوان به‌رامبه‌ر به‌ ژن، خوشک، دایک یا کچی بکات.

ئه‌گه‌ر بواری ئازادی و راده‌برین هه‌بیت، ده‌کریت ئه‌و ئه‌زمونه‌ی ژنانی کورد له سه‌رانسه‌ری عێراقدا دووپات بکریته‌وه.

له‌م بارودۆخه تاییه‌ته‌ی ئیستادا و پێش پیکهاتنی حکومه‌ت و دارپشتنی ده‌ستوری نوی، به‌ناوی ریڤخراوی چاودیری مافی ژنی کورده‌وه داوا له سه‌رکردایه‌تی سیاسی کوردی و لایه‌ن و گروپه مافه‌په‌روه‌ره‌کان و کۆمه‌لگه‌ی نیونه‌ته‌وه‌یی ده‌که‌ین پشتگیری له ژنانی کورد بکه‌ن بۆ ریڤه‌گرتن له دروستبوونی ده‌وله‌تیکی ئیسلامی له عێراقدا. پێویسته ده‌ستوری نوی عێراقی ته‌واوی به‌نده‌کانی جاری گه‌ردوونی مافی مرۆف له‌به‌رچاو بگریت. ده‌بی ئایین له کاروباری ده‌وله‌ت جیا بکریته‌وه و به هیچ شیوه‌یه‌ک ریگا نه‌دریت شه‌ریعه بپیت به سه‌رچاوه له دارپشتنی ده‌ستوردا. یه‌کسانی له به‌رامبه‌ر یاسادا مه‌سه‌له‌یه‌کی جه‌وه‌هه‌ریه و ده‌بیت هه‌موومان خه‌باتی بۆ بکه‌ین.

رێكخراوی چاودێری مافی ژنی كورد له بزووتنهوهی ژنی كورد دژ به توندوتیژی ناسراو به كواك (KWAHK) هوه له دایكبووه. ئهو رێكخراوه له هاوینی 2004 دا وهكو پێویستییهك له پیناوی فراوانکردنی پانتاییهكانی كار و چالاکیان له رووی یاساییهوه سهریهه لداوه. لیڤه به دواوه كواك تهنها وهكو پرۆژهیهکی تایبته به توندوتیژی و تاوانی نامووسپهرتییهوه له چوارچێوهی رێكخراوی چاودێری مافی ژنی كورد دا كردهكات.

رێكخراوی چاودێری مافی ژنی كورد بۆ بهرگری و چاودێریکردنی مافهكانی ژنی كورد له سهراسهری كوردستان و دیاسپۆرای كوردیدا «تاراوگه» خهبات دهكات.

8 ی مارتی 2005 -

رێكخراوی چاودێری مافی ژنی كورد

www.kwahk.org

info@kwahk.org Email: